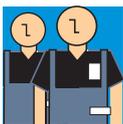

Editorial

Una reforma coixa

El ministre d'Interior, Josep Maria Cabanes, va presentar ahir a la premsa els avantprojectes de llei de seguretat i higiene en el treball, de relacions sindicals i el codi de relacions laborals. Es tracta de tres textos esperats, en els quals l'executiu fa quasi dos anys que treballa i que el mateix cap de Govern es va comprometre a tenir llestos abans de la diada de l'1 de maig –arran de la visita del secretari general de la UGT, Cándido Méndez–. Per casualitats de l'agenda política, la presentació de Cabanes va tenir lloc l'endemà de l'històric acord de reforma de la CASS per part de totes les forces polítiques (treballat en el si del Consell), un exemple de com s'haurien d'abordar els temes d'Estat. El ministeri d'Interior ha elaborat una legislació que ja comença coixa, en no anar acompanyada d'una regulació específica del dret a vaga, reconegut tot i que no de manera explícita en l'article 19 de la Constitució, que estableix el dret de treballadors i empresaris “a la defensa dels seus interessos econòmics i socials”. Pretendre l'articulació sindical, sense establir de manera clara la principal eina de mobilització laboral, sembla un contrasentit, especialment catorze anys després de la Constitució. Els

textos, per recents i complexos, hauran de ser examinats amb molta atenció per part de tots els agents econòmics. Algunes apreciacions, però, ja es poden formular. El manteniment de l'acomiadament lliure o econòmic, un dels grans obstacles per al creixement d'un moviment associatiu, es veu compensat només parcialment pel blindatge dels representants dels treballadors durant el seu mandat i els tres mesos immediatament posteriors. La protecció, però, no es fa extensiva als sindicats, als quals fins i tot se'ls estableix un sostre mínim per constituir-se de 135 afiliats, que a hores d'ara segurament només cobreixen l'USdA i l'Apaag. S'introdueix el finançament públic de les organitzacions sindicals, però es fixa que sigui de mínims i, en general, no es donen facilitats per a l'exercici de l'activitat. La llei de llibertat sindical conté excessives limitacions i frens per al desenvolupament d'aquest dret, en un Estat amb escassa cultura laboral. Quant a les eines de negociació col·lectiva, tant generals com sectorials o en el món de l'empresa, significaran una revolució pel que fa a les relacions entre els empresaris i els treballadors, tot i que per la seva complexitat seran difícils d'aplicar.

LES NOVES LLEIS LABORALS

Representants dels treballadors, convenis col·lectius, negociacions a les empreses... Aquests són alguns dels conceptes que figuren en les noves lleis que han de regular el sistema laboral del país. El Govern destaca que es tracta de cobrir un buit actual important.

El Govern preveu que hi hagi 600 delegats laborals i els blindava de l'acomiadament

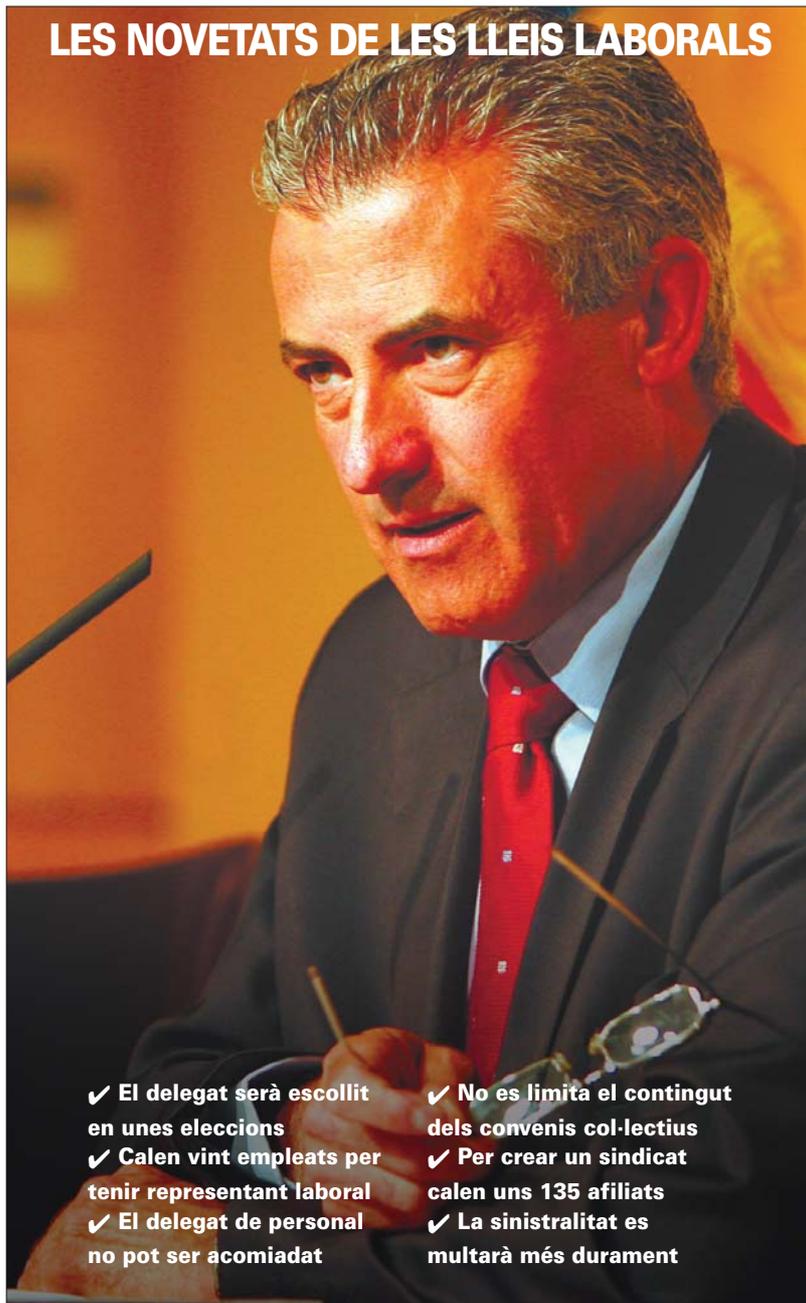
Les plantilles amb menys de vint empleats no poden tenir representant, però sí negociar un conveni col·lectiu

Pietat Martín Vivas
Andorra la Vella

El ministre d'Interior va presentar ahir el paquet de lleis que regulen les relacions laborals entre els treballadors i la patronal, la participació dels empleats en l'empresa, les normes de seguretat i higiene a la feina i la creació i funcionament dels sindicats, perquè "tenim buits importants". Un dels elements clau de la nova legislació que va presentar el ministre és la creació de la figura del delegat de personal, que "permetrà la participació activa del treballador en l'empresa".

L'existència d'aquest representant dels empleats, que serà escollit democràticament pels companys, s'inclou en l'avantprojecte del codi de relacions laborals, que substitueix l'actual Llei del contracte de treball. Aquesta darrera, segons Josep Maria Cabanes, "havia de sofrir millores substancials i mancava el conveni col·lectiu que ara s'ha afegit". El text estableix la representació de la plantilla en funció del volum d'empleats de cada empresa i es preveu que perquè hi hagi un delegat hi ha d'haver entre 20 i 50 treballadors. En el cas de tenir entre 51 i 150 empleats hi haurà dos representants, tres per a les plantilles integrades de 151 a 300 persones i quatre quan la quantitat d'assalariats superi els tres centenars.

Segons aquesta distribució de delegats de personal, el Govern ha calculat que partint de la població assalariada del febrer passat, de 45.810 persones, el total de representants dels treballadors serà de 600. El ministre va remarcar que s'ha concedit la màxima protecció, la mateixa que a les dones embarassades, al representant del personal perquè pugui exercir les seves funcions sense ser acomiadat. Així, l'esborrany de la llei estableix a l'article 40 que "l'acomiadament no causal d'un representant dels treballadors, no acceptat per aquests darrers, es considerarà nul i sense efecte". I, per oferir-li encara més garanties, a l'article 107 s'especifica que "el delegat tindrà prioritat de permanència a l'empresa en el supòsit de suspensió o extinció de contractes". També estableix que "no pot ser acomiadat ni sancionat durant l'exercici de les seves funcions ni dins els 3 mesos següents a la conclusió del seu mandat". Aquest mandat es

LES NOVETATS DE LES LLEIS LABORALS

- ✓ El delegat serà escollit en unes eleccions
- ✓ Calen vint empleats per tenir representant laboral
- ✓ El delegat de personal no pot ser acomiadat
- ✓ No es limita el contingut dels convenis col·lectius
- ✓ Per crear un sindicat calen uns 135 afiliats
- ✓ La sinistralitat es multarà més durament

fixa en quatre anys i no es permet que pugui repetir dues vegades consecutives. D'altra banda, la llei determina que pugui gaudir de quatre hores mensuals per desenvolupar les tasques de representant de la plantilla.

Una de les funcions que es reserven al delegat és la de fer acords d'empresa, que és el que

negociaria el representant amb la patronal per a un establiment o un grup d'establiments.

Als convenis col·lectius

El text del codi de relacions laborals preveu que, per primera vegada a la història del Principat, es facin convenis col·lectius. El ministre Cabanes va remarcar

que l'avantprojecte "és un text molt obert, per donar el màxim de marge i facilitar els acords", i per aquest motiu no s'estableix cap tipus de limitació respecte al que s'ha de regular en un conveni col·lectiu, però sí uns mínims, com ara establir "l'àmbit personal, funcional, territorial i temporal, la forma i condicions de

La jornada de feina es fixa en 1.800 hores per any i cal preavis per acomiadar

El nou codi de relacions laborals estableix que la jornada de feina es comptarà a partir d'ara de manera anual i es fixa en 1.800 hores, "amb l'objectiu de donar la màxima flexibilitat a les relacions laborals i que es pugui conciliar la vida laboral i la familiar". El text també reitera que no es poden fer més de 350 hores extra per any i el descans entre jornades es fixa en dotze hores. També hi ha modificacions a l'hora de fer els acomiadaments, que sempre han d'incloure un preavis d'un dia per cada mes treballat -fins a un màxim de 90-, ja que fins ara el preavis era per quan se superaven els sis mesos.

denúncia del conveni i el termini de preavis".

L'articulat sí que defineix que un conveni col·lectiu "és un acord negociat i atorgat entre treballadors i empresaris, que determina i fixa disposicions sobre totes les condicions laborals en un o diversos sectors d'activitat". A més, s'afegeix la possibilitat que hi hagi convenis sectorials que afectin una professió o sector en particular i també d'altres que només es refereixin a una part de les relacions laborals, que es poden aplicar a una professió o sector concret.

La negociació del conveni l'ha de fer l'empresa i una representació dels empleats, que no ha de ser forçosament el delegat de personal, de manera que quan la plantilla no arribi al mínim fixat de 20 assalariats també poden tenir conveni. Cabanes va dir que no s'ha previst que els delegats hagin de pertànyer a un sindicat "perquè s'ha volgut fomentar que qui negociï amb l'empresa conegui bé el sector", tot i que també es preveu que els sindicats pactin els convenis col·lectius "quan tinguin el 10% del total de delegats d'un sector".

LES NOVES LLEIS LABORALS

Crítiques per l'establiment d'un mínim d'afiliats per crear un sindicat

■ Els agents socials s'oposen també que en la proposta mantinguin l'acomiadament lliure ■

P. M. Vivas
Andorra la Vella

Els textos fets públics ahir al matí també van ser lliurats durant la jornada als agents econòmics i socials perquè puguin avaluar el contingut i presentar un informe amb les al·legacions que considerin oportunes. El ministre Josep Maria Cabanes va destacar que "esperem aportacions positives però no textos alternatius", i va comentar que confia que en aquesta ocasió "sigui possible arribar al màxim de consens amb els agents, i no com en el cas del contracte laboral, que va causar un trauma important".

Tanmateix, les primeres valoracions que van fer ahir les organitzacions sindicals revelen discrepàncies importants amb la normativa proposada, i en particular amb el que fa referència a la creació dels sindicats, que rebran una subvenció pública equivalent al 50 per cent dels ingressos de les quotes. La proposta del Govern estableix que "per crear un sindicat fa falta tenir un mínim d'afiliats del 0,3 per cent de la població activa declarada a la CASS". En aquest moment aquesta limitació es tradueix en una xifra de 135 treballadors, la qual cosa significa que molts dels sindicats que existeixen —duaners, banders, bombers, agents de presons— no poden mantenir-se. A la primera secre-

El ministre Cabanes en una reunió amb membres de l'USdA.

FERNANDO GALINDO

Les frases

"Ens sorprèn el punt del mínim d'afiliats [per fer un sindicat] i no l'acabem d'entendre perquè mai no s'havia plantejat"

María José Espinosa
Primera secretària de l'USdA

"Aquest mínim de població afiliada no és realista, perquè elimina molts sindicats i l'acomiadament lliure no el podem acceptar"

Guillem Forniells
Secretari general del SAT

"És bo que hi hagi temps d'adaptació, perquè amb els nous impostos, la llei de la CASS i la laboral tindrem més costos"

Xavier Altimir
President de la CEA

tària de l'USdA, María José Espinosa, la va sorprendre "el punt del mínim d'afiliats, no l'acabem d'entendre, perquè mai no s'havia plantejat", i va comentar que el fet que mantingui l'acomiadament lliure "és una sorpresa molt negativa, i esperem que amb les al·legacions i les esmenes es pugui canviar". En la mateixa línia el màxim representant del SAT, Guillem Forniells, va afirmar que "aquest mínim de població afiliada no és realista, perquè elimina molts sindicats i que l'acomiadament sigui lliure ho no podem acceptar".

Des del SAT2T, Josep Maria Bautista, va rebutjar que s'estableixi una jornada laboral anyal i va destacar que "amb l'acomiadament lliure no creiem que hi hagi suficients garanties ni per als sindicalistes ni per als afiliats". Les patronals també van rebre ahir els textos de les lleis laborals i el màxim responsable de la PIME, Marc Aleix, va destacar que "estem contents que ens tinguin en consideració perquè és bo que es treballi junts". El president de la CEA, Xavier Altimir, va afirmar que "és bo que es doni un període d'adaptació a les empreses, perquè estem assumint molts canvis i amb els nous impostos, la llei de la CASS i la laboral tindrem més costos i els balanços no estan en el millor moment".

Dret de vaga

El paquet de lleis laborals no recull el dret de vaga. La raó que va donar Cabanes és que no figura en el programa electoral dels liberals, i va anunciar que aquest dret s'inclourà en una altra llei que es farà més endavant "i no s'ha inclòs per decisió política".

Sancions de fins a 100.000 euros per posar fi a la sinistralitat laboral

Un dels textos del paquet de les lleis laborals és el que estableix les normes de seguretat i higiene en el treball, amb les quals, segons va afirmar el ministre Cabanes, es pretén "reduir els accidents laborals, que hi hagi llocs de feina més segurs i condicions de treball més dignes". I per aconseguir-ho, l'avantprojecte marca que s'ha de treballar des de l'avaluació de riscos, amb la prevenció i també amb la formació.

Els empresaris tenen la responsabilitat de garantir la seguretat dels empleats i d'establir un pla de prevenció en el qual també poden participar els treballadors mitjançant el delegat de personal que tinguin. A més, s'estableix que s'han de designar uns treballadors com a responsables de la seguretat i salut a l'empresa en funció del volum de la plantilla. On els empleats no superin les 50 persones s'ha de designar un

treballador, dos quan no s'arribi al centenar i tres quan se sobrepassi aquest límit.

El titular d'Interior va destacar que per veure pel compliment de les normes de salut i higiene en el treball un dels capítols que s'ha modificat notablement respecte del reglament vigent actualment és el de les sancions. Així, va remarcar que fins ara es preveia una multa màxima de 1.200 euros per a les infraccions considerades

Les novetats

Prevenció i formació

L'avantprojecte de llei de seguretat i higiene en el treball fixa que les empreses han d'avaluar els riscos laborals, fer un pla de prevenció i formació per evitar els accidents de treball.

Multes i temps d'adaptació

El text estableix un règim de sancions molt més dur que el que està en vigor, ja que la multa màxima passa dels 1.200 als 100.000 euros i una disposició transitòria que dona cinc anys a les empreses per adaptar-s'hi.

com a molt greus, i a partir d'ara aquests comportaments seran castigats amb fins a 100.000 euros. Un altre dels elements que va destacar Cabanes és el temps d'adaptació que es donarà perquè les empreses puguin adequar-se als criteris i a les exigències que té aquesta normativa, que es consideren importants i per això l'avantprojecte inclou una disposició transitòria de cinc anys per aplicar la llei. Tanmateix, el ministre va precisar que el fet que tinguin un termini per adaptar-se a l'activitat preventiva "no eximeix del compliment de les mesures".